

7.4.2025

VN/24081/2023
VN/24081/2023
OM-44

Jakelussa mainituille

Varmuusvankeuden käyttöönotto ja elinkautisvankien vapauttamismenettelyn kehittäminen

1. Asettaminen

Oikeusministeriö on tänään asettanut seurantaryhmän tukemaan virkatyönä tehtävää lainvalmistelua varmuusvankeuden käyttöönotoksi ja elinkautisvankien vapauttamismenettelyn kehittämiseksi.

2. Toimikausi

7.4.–31.12.2025

3. Tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelmaan on kirjattu, että hallitus etsii välittömästi ratkaisuja, joilla varmistetaan, että yhteiskunnalle ja muiden turvallisuudelle vaarallisimmat vangit eivät vapaudu. Hallitusohjelman mukaan Suomessa otetaan käyttöön varmuusvankeus. Tarkoituksena on, että kaikkein vaarallisimpien vankien kohdalla vankeutta voidaan jatkaa niin pitkään kuin heidän arvioidaan olevan edelleen vaarallisia. Tällainen mahdollisuus sisältyy muun muassa Norjan ja Tanskan oikeusjärjestelmiin.

Lisäksi hallitusohjelman mukaan väkivaltariskin arviointia kehitetään ja sen merkitystä osana vangin vapauttamisharkintaa vahvistetaan olennaisesti. Kirjauksen tavoitteena on lisätä väkivaltariskiarvion painoarvoa elinkautisvankien vapauttamismenettelyssä.

Oikeusministeriössä on laadittu hallitusohjelman kirjauksiin pohjautuen arviomuistio varmuusvankeuden käyttöönotosta ja elinkautisvankien vapauttamismenettelyn kehittämisestä (OMML 2024:42). Muistiossa on arvioitu muun muassa erilaisia sääntelyvaihtoehtoja vaarallisimpia rikoksentekejiä varten tarkoitettua uuden seuraamuksen eli varmuusvankeuden toteuttamiseksi. Lisäksi arviomuistiossa on käsitelty vakavien rikosten uusimisriskiä koskevien asiantuntija-arvioiden aseman kehittämistä elinkautisvankien vapauttamisharkinnassa. Arviomuistio oli lausuntokierroksella ja saapuneista lausunnoista tullaan laatimaan lausuntotiivistelmä.

Postiosoite

Postadress

Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite

Besöksadress

Meritullinkatu 10
00170 Helsinki
Finland

Puhelin

Telefon

0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi

Fax

09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet

E-post, internet

kirjaamo.om@gov.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

Tarvittavia lainsäädäntömuutoksia hallitusohjelman kirjausten toteuttamiseksi jatketaan virkavalmisteluna, minkä tueksi seurantaryhmän asettaminen on tarpeen.

4. Tehtävät

Seurantaryhmän tehtävänä on tukea virkatyönä tehtävää lainvalmistelua varmuusvankien käyttöönotoksi ja elinkautisvankien vapauttamismenettelyn kehittämiseksi. Seurantaryhmän tulee seurata ja arvioida virkatyönä tehtävää lainvalmistelua säännöllisesti siten, että lainvalmistelussa on mahdollisuus harkinnan mukaan ottaa huomioon seurantaryhmässä esitetyt näkemykset. Tarkoituksena on saada hallituksen esitys lausuntokierrokselle syyskuussa 2025.

5. Organisointi

Puheenjohtaja:

Lainsäädäntöneuvos Mirja Salonen, oikeusministeriö

Jäsenet:

Hallitussihteeri Johanna Nyberg, oikeusministeriö

Lääkintöneuvos Sari Raassina, sosiaali- ja terveysministeriö (varajäsen lääkitöneuvos Helena Vorma)

Poliisitarkastaja Arto Hietanen, sisäministeriö (varajäsen poliisiylitarkastaja Sami Ryhänen)

Poliisitarkastaja Tuomas Pöyhönen, Poliisihallitus (varajäsen poliisitarkastaja Olga Lärinkari)

Lakimies Heidi Lokasaari, Rikosseuraamuslaitos, oikeusyksikkö (varajäsen lakimies, tiimivastaava Esa-Pekka Hänninen)

Erikoissuunnittelija, tiimivastaava Jenna Piirto, Rikosseuraamuslaitos, asiakasarviointiyksikkö (varajäsen erityisasiantuntija Sanna Riila)

Erityisasiantuntija Annukka Hulkko, Rikosseuraamuslaitos, asiakasprosessien ohjausyksikkö (varajäsen yksikönpäällikkö Katja Reiman)

Rikostorjuntatiimin tiimivastaava Petri Suotula, Rikosseuraamuslaitos, operatiivisen toiminnan ohjausyksikkö (varajäsen operatiivisen toiminnanohjauksikön päällikkö Antti Kärnerva)

Tutkimuspäällikkö Mika Rautanen, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (varajäsen lakimies Hanna Kaarre)

Ylihoitaja Merja Kontulainen-Mäntymäki, Vankiterveydenhuollon yksikkö (varajäsen ylihoitaja Lauri Pesonen)

Hovioikeudenneuvos Antto Orasmaa, Helsingin hovioikeus (varajäsen hovioikeudenneuvos Mirjami Paso, Helsingin hovioikeus)

Valtionsyyttäjä Heidi Savurinne, Syyttäjälaitos (varajäsen syyttäjälitarkastaja Tapio Rasila)

Käräjätuomari Jennimari Huovinen, Itä-Uudenmaan käräjäoikeus (varajäsen käräjätuomari Juho Heiskala)

Matti Tolvanen, professori (emeritus), Itä-Suomen yliopisto

Hannu Lauerma, työelämäprofessori ja dosentti, Turun yliopisto, ylilääkäri, TYKS:n oikeuspsykiatria, asiantuntijaylilääkäri, Psykiatrinen vankisairaala

Sihteeri:
Asiantuntija Anni Haikarainen, oikeusministeriö

Seurantaryhmän nimeämisessä on huomioitu naisten ja miesten tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §.

Seurantaryhmän kokoonpanoa voidaan tarvittaessa täydentää sen toimikauden aikana.

6. Kustannukset ja rahoitus

Seurantaryhmän työskentelyyn osallistumisesta ei makseta korvauksia.

Osastopäällikkö

Ville Hinkkanen

Kehittämisenneuvos

Aarne Kinnunen

Jakelu

-seurantaryhmän puheenjohtaja ja jäsenet

Tiedoksi

- kansliapäällikkö
- oikeusministerin erityisavustaja Markus Liesegang
- oikeusministeriön viestintäyksikkö
- sosiaali- ja terveysministeriö
- sisäministeriö
- Poliisihallitus
- Rikosseuraamuslaitos
- Vankiterveydenhuollon yksikkö
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
- Helsingin hovioikeus
- Valtakunnansyyttäjän toimisto
- Itä-Uudenmaan käräjäoikeus

VN/24081/2023-OM-44

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: